

Långfredag 2020- Ingemar Andersson (LFS)

Tekster: Salme 22:2-19, Jes 52:13-53:12, Joh 18-19

Kristi lidandes historia, femte akten

Vad Kristus gör och lider på Golgata och vad som sker i hans dödsstund

När de hade hånat honom, tog de av honom manteln och satte på honom hans egna kläder och förde bort honom till att korsfästas. Och han bar själv sitt kors. När de förde bort honom, grep de en man som kom från landet, Simon från Cyrene. På honom lade de korset, för att han skulle bära det efter Jesus. (Matt 27:31-32, Mark 15:20-21, Luk 23:26, Joh 19:16-17)

En stor folkmassa följde honom, bland dem många kvinnor som sörjde och grät över honom. Då vände Jesus sig om och sade till dem: "Jerusalems döttrar, gråt inte över mig, utan gråt över er själva och era barn. Ty det kommer en tid då man skall säga: Saliga är de ofruktsamma, de moderliv som inte har fött, och de bröst som inte har gett di. Då skall man säga till bergen: Fall över oss, och till höjderna: Dölj oss! Ty om man gör så med det friska trädet, vad skall då inte ske med det torra?" (Luk 23:27-31)

Två andra brottslingar fördes också ut för att avrättas tillsammans med honom. Och de förde Jesus till Golgata, det betyder Huvudskalleplatsen. De gav honom vin att dricka blandat med galla. Han smakade på det men ville inte dricka. (Matt 27:33-34, Mark 15:22-23, Luk 23:32)

Där korsfäste de honom, och tillsammans med honom två andra, en på var sida och Jesus i mitten. Det var vid tredje timmen som de korsfäste honom. Men Jesus sade: "Fader, förlåt dem, ty de vet inte vad de gör." Pilatus hade också låtit göra ett anslag som sattes upp på korset. Där stod: "Jesus från Nasaret, judarnas konung." Det anslaget läste många judar, eftersom platsen där Jesus korsfästes låg nära staden och texten var skriven på hebreiska, latin och grekiska. Då sade judarnas överstepräster till Pilatus: "Skriv inte judarnas konung, utan skriv att han har sagt sig vara judarnas konung."

Pilatus svarade: "Vad jag har skrivit, det har jag skrivit." (Matt 27:37-38, Mark 15:25-28, Luk 23:33-34, Joh 19:18-22)

Soldaterna som hade korsfäst Jesus tog hans kläder och delade dem i fyra delar, en åt varje soldat. Också livklädnaden tog de. Men den var utan sömmar, vävd i ett enda stycke, uppifrån och ända ner. Därför sade de till varandra: "Vi skall inte skära sönder den utan kasta lott om vem som skall få den." Ty Skriften skulle uppfyllas: De delade mina kläder mellan sig och kastade lott om min klädnad. Så gjorde nu soldaterna. (Matt 27:35, Mark 15:24, Luk 23:34, Joh 19:23-24)

Vid Jesu kors stod hans mor och hennes syster Maria som var Klopas hustru och Maria från Magdala. När Jesus såg sin mor och bredvid henne den lärjunge som han älskade, sade han till sin mor: "Kvinna, se din son." Sedan sade han till lärjungen: "Se din mor." Och från den stunden tog lärjungen henne hem till sig. (Joh 19:25-27)

Folket stod där och såg på. De som gick förbi smädade honom och skakade på huvudet och sade: "Du som bryter ner templet och bygger upp det på tre dagar, hjälp dig själv, om du är Guds Son, och stig ner från korset!" Också översteprästerna och de skriftlärda och de äldste gjorde narr av honom och sade: "Andra har han hjälpt. Sig själv kan han inte hjälpa. Han är Israels konung. Han må nu stiga ner från korset, så skall vi tro på honom. Han litar på Gud. Nu får Gud rädda honom, om han har honom kär. Han har ju sagt: Jag är Guds Son." Även soldaterna gick fram och hånade honom. De räckte honom surt vin och sade: "Om du är judarnas konung, så hjälp dig själv." (Matt 27:39-43, Mark 15:29-32, Luk 23:35-37)

En av brottslingarna som var upphängda där skymfade honom och sade: "Är inte du Messias? Hjälp då dig själv och oss!" Men den andre tillrättavisade honom och sade: "Fruktar inte heller du Gud, du som är under samma dom? Vår dom är rättvis. Vi får vad vi har förtjänat. Men han har inte gjort något ont." Och han sade: "Jesus, tänk på mig, när du kommer till ditt rike." Jesus svarade: "Amen säger jag dig: I dag skall du vara med mig i paradiset." (Matt 27:44, Mark 15:32, Luk 23:39-43)

Vid sjätte timmen kom över hela landet ett mörker, som varade ända till nionde timmen. Och vid nionde timmen ropade Jesus med hög röst: "Eli, Eli, lema sabaktani?" Det betyder: "Min Gud, min Gud, varför har du övergivit mig?" Några av dem som stod där hörde det och sade: "Han ropar på Elia." Jesus visste att allt redan var fullbordat, och han sade därefter för att Skriften skulle uppfyllas: "Jag törstar." En av dem sprang då och fyllde en svamp med ättikvin, fäste den runt ett spö och gav

honom att dricka. Men de andra sade: "Låt oss se om Elia kommer och tar ner honom." När Jesus hade fått det sura vinet, sade han: "Det är fullbordat." Och Jesus ropade med hög röst: "Fader, i dina händer överlämnar jag min ande." Och när han hade sagt detta gav han upp andan. (Matt 27:45-50, Mark 15:33-37, Luk 23:44-46, Joh 19:28-30)

Och se, då brast förlåten i templet i två delar, uppifrån och ända ner, jorden skakade och klipporna rämnade, gravarna öppnades, och många heliga som hade insomnat fick liv i sina kroppar. De gick efter hans uppståndelse ut ur gravarna och kom in i den heliga staden och visade sig för många. (Matt 27:51-53, Mark 15:38)

När officeren och de som tillsammans med honom bevakade Jesus såg jordbävningen och det som hände, blev de mycket förskräckta och sade: "Denne var verkligen Guds Son." Allt folket hade samlats för att se på, och de slog sig för bröstet när de såg vad som skedde och vände hem igen. (Matt 27:54, Mark 15:39, Luk 23:47-48)

Men alla hans vänner, också de kvinnor som hade följt honom från Galileen, hade stått på avstånd och sett detta. Bland dem var Maria från Magdala och den Maria som var Jakob den yngres och Joses mor, samt Salome. De hade följt Jesus och tjänat honom, när han var i Galileen. Där var också många andra kvinnor som hade gått upp till Jerusalem tillsammans med honom. (Matt 27:55-56, Mark 15:40-41, Luk 23:49)

Eftersom det var tillredelsedag och judarna inte ville att kropparna skulle hänga kvar på korset över sabbaten - det var nämligen en stor sabbatsdag - bad de Pilatus att de korsfästas ben skulle krossas och kropparna föras bort. Soldaterna kom därför och krossade benen på dem som var korsfästa tillsammans med honom, först på den ene och sedan på den andre. När de därefter kom till Jesus och såg att han redan var död, krossade de inte hans ben, men en av soldaterna stack upp hans sida med sitt spjut, och genast kom det ut blod och vatten. Den som har sett detta har vittnat för att också ni skall tro, och hans vittnesbörd är sant, och han vet att han talar sanning. Ty detta skedde för att Skriften skulle uppfyllas: Inget ben skall krossas på honom. Och ett annat skriftställe säger: De skall se upp till honom som de har genomborrat. (Joh 19:31-37)

Predikan

Den som inte visste av synd, honom har Gud i vårt ställe gjort till synd, för att vi i honom skulle stå rättfärdiga inför Gud. 2 Kor. 5:21.

Den som inte visste av synd

Överstepräster och hela Stora rådet försökte finna något vittnesmål mot Jesus för att kunna döma honom till döden, men de fann inget. Många vittnade falskt mot honom, men deras vittnesmål stämde inte överens. Då steg några fram och avlade detta falska vittnesmål mot honom: "Vi har hört att han har sagt: Jag skall bryta ner detta tempel som är byggt med händer, och på tre dagar bygga upp ett annat som inte är gjort med händer." Men inte heller i detta fall stämde deras vittnesmål överens. (Matt 26:59-61, Mark 14:55-59).

Nej, fienderna misslyckades skändligen i sina falska anslag. Men nog skulle de väl lyckas få Pilatus att döma honom till döden. Där gick det lika illa. Gång på gång förklarar Pilatus: "Jag finner honom inte skyldig till något brott."

Pilatus kallade samman överstepräster och rådsmedlemmarna och folket och sade till dem: "Ni har fört den här mannen till mig och sagt att han uppviglar folket. Jag har nu förhört honom i er närvaro men inte funnit honom skyldig till det som ni anklagar honom för. Inte heller Herodes har funnit honom skyldig, och därför har han skickat honom tillbaka till oss.

Och senare: "Se, jag för ut honom till er, för att ni skall förstå att jag inte finner något brottsligt hos honom." När överstepräster och deras tjänare fick se honom, skrek de: "Korsfäst! Korsfäst!" Pilatus sade då till dem: "Ta ni och korsfäst honom! Jag finner honom inte skyldig."

Pilatus förstod nämligen att det var av avund som överstepräster hade utlämnat honom. Inför mänskliga domstolar föll anklagelserna platt till marken. Det var först när judarna lyckades skrämja Pilatus med politiska konsekvenser - "friger du honom är du inte kejsarens vän." – som Pilatus faller till föga, gör sig skyldig till justitiemord och dömer en oskyldig till döden.

Går vi så till en domstol med helt andra krav än mänskliga domstolar, den gudomliga rättvisans säte, så får vi ändå samma besked: Jesus är oskyldig. Han är den som inte visste av synd. Han var till i gudsgestalt men antog en tjänares gestalt och blev människa, läser vi i Fil. 2. *Till det yttre var han som en människa*, lägger Paulus till.

Och samma sak skriver Paulus i Rom. 8: Det som var omöjligt för lagen, svag som den var genom den syndiga naturen, det gjorde Gud genom att sända sin egen Son som syndoffer, *han som till det yttre var lik en syndig människa*, och i hans kropp fördömde Gud synden.

Men, han som var en människa som vi, lik oss i det yttre, skilde sig i ett annat avseende från oss. Han var annorlunda i själ och hjärta än vi.

Vi är syndare, ogudaktiga. Han hade ingen synd!

Han var "helig, oskyldig, obefläckad, skild från syndare och upphöjd över himlarna", Hebr. 7:26. I Daniels bok profeteras om honom som "det allra heligaste". Och när han dör på korset vittnar den hedniska officeren: "Den mannen var verkligen rättfärdig och Guds Son." "Han hade inte begått någon synd, och svek fanns inte i hans mun." 1 Petr. 2:22. Han var den som inte visste av synd.

Honom har Gud i vårt ställe gjort till synd

Jesus led och dog inte oskyldig: *Den som inte visste av synd, honom har Gud i vårt ställe gjort till synd. Vi gick alla vilse som får, var och en gick sin egen väg, men all vår skuld lade HERREN på honom. Bland de ogudaktiga fick han sin grav, men hos en rik var han i sin död, ty han hade ingen orätt gjort, och svek fanns inte i hans mun. Han utgav sitt liv i döden och blev räknad bland förbrytare, han som bar de mångas synd och trädde in i överträdarnas ställe.* Jes. 53:6, 9, 12.

Han blev gjord till synd. All VÅR skuld lade Herren på honom. Han trädde in i överträdarnas ställe. Genom psalmisten säger han: "Vad jag inte har stulit måste jag ersätta, vad jag inte har rövat måste jag gälda. Gud, du känner min dårskap, och MIN syndaskuld är uppenbar för dig." Ps. 69:5-6.

I dag, i femte akten av Kristi lidandes historia, får vi stanna inför vad konsekvenserna blev för honom, som gick i vårt ställe, så också i Psaltaren: *Ty lidanden omger mig, fler än jag kan räkna. Min synder har hunnit ifatt mig, jag orkar inte se dem. De är fler än håren på mitt huvud, och mitt mod har övergivit mig.* Ps. 40:13.

Min Gud, min Gud, varför har du övergivit mig? Jag brister ut och klagar, men min frälsning är fjärran. Min Gud, jag ropar om dagen, men du svarar inte, och om natten, men jag får ingen ro. Dock är du den Helige, den som tronar på Israels lovsånger. På dig förtröstade våra fäder, de förtröstade och du befriade dem. Till dig ropade de och fick hjälp, på dig förtröstade de och kom ej på skam. Men jag är en mask och inte en människa, hånad av människor, föraktad av folket. Alla som ser mig hånar mig, de spärrar upp munnen, de skakar på huvudet: "Anförtro dig åt HERREN! Han skall befria och rädda honom, han har ju honom kär."

Det var du som hämtade mig ut ur moderlivet och lät mig vila trygg vid min moders bröst. På dig är jag kastad ända från modersskötet, redan i moderlivet var du min Gud. Var inte långt ifrån mig, ty nöd är nära, och ingen finns som hjälper. Tjurar i mängd omger mig, Basans oxar omringar mig. Som glupande och rytande lejon spärrar de upp gapet mot mig. Jag är lik vatten som hålls ut, alla mina leder har skilts åt. Mitt hjärta är som vax, det smälter i mitt inre. Min kraft är uttorkad som en lerskårva, min tunga fastnar i gommen, du lägger mig i dödens soft. Hundar omger mig, de ondas hop omringar mig, mina händer och fötter har de genomborrat. Jag kan räkna alla mina ben, de ser på mig, de stirrar. De delar mina kläder mellan sig och kastar lott om min klädnad. Ps. 22.

Fräls mig, Gud, ty vattnen kommer mig inpå livet. Jag har sjunkit ner i djup dy och saknar fotfäste, jag har kommit ut på djupt vatten, och vågorna slår över mig. Jag har ropat mig trött, min strupe är hes. Min blick blir matt i väntan på min Gud. Ty brinnande iver för ditt hus har förtärt mig, dina smädares smädelse har fallit över mig. Du känner det hån, den skam och vanära jag måste utstå. Du ser alla mina ovänner. Förakt har krossat mitt hjärta, så att jag är sjuk. Jag väntade på medlidande, men fann inget, på tröstare, men ingen kom. De gav mig galla att äta och ättika att dricka i min törst. Ps. 69. Min Gud, min Gud, varför har du övergivit mig? Jag brister ut och klagar, men min frälsning är fjärran. Min Gud, jag ropar om dagen, men du svarar inte, och om natten, men jag får ingen ro. Ps. 22.

Från sjätte till nionde timmen låg mörkret tung över Golgata. Han som hängde där på det mittersta korset var övergiven av Gud. När Han, som är rättfärdighetens sol går in i gudsövergivenhetens mörker och in i dödens natt, då gömmer himlavalvets sol sitt ljus.

Vi får be "Herren välsigne oss och bevara oss". Han blir en förbannelse för vår skull.

Vi får be att Herren skall låta sitt ansikte lysa över oss och vara oss nådig. Över Honom lyser inte Guds ansikte, men svarta mörkret sänker sig över honom. Vi ber att Herren skall vända sitt ansikte till oss och ge oss frid. Men Honom på korset vänder sig Gud bort ifrån och Guds frid förnekas honom. Lidanden omger mig och mitt mod har övergivit mig, klagar han. *Min Gud, min Gud, varför har du övergivit mig? Jag brister ut och klagar, men min frälsning är fjärran. Min Gud, jag ropar om dagen, men du svarar inte, och om natten, men jag får ingen ro.*

För att vi i honom skulle stå rättfärdiga inför Gud

Den som inte visste av synd, honom har Gud i vårt ställe gjort till synd, för att vi i honom skulle stå rättfärdiga inför Gud. Därför blev Jesus människa. Därför vandrade han här heligt och ostraffligt. Därför blev han gjord till synd för oss - för att vi i honom skulle stå rättfärdiga inför Gud.

Långfredagen är en mörk dag i mänsklighetens historia. Då begicks det största av alla brott, när härlighetens Herre korsfästes. Men ser vi till Guds avsikter bakom allt detta mörka, så lyser Guds salighets ljus genom Långfredagens mörker. Evighetens rådslut om människornas frälsning når sin fullbordan. Jesus banar väg in i det allra heligaste, in i den himmelska helgedomen genom sitt blod. I honom står vi rättfärdiga, fria från skuld, inför Gud. Det är fullbordat.

*För mig sitt liv, sitt dyra blod
Han ville icke spara,
Att för den dom mig förestod
Jag måtte tryggad vara.
Han blev hos Gud min löftesman,
Uti hans död min synd försvann
Så är jag frälsad vorden. LH 47:6
Amen.*